Załącznik nr 1

projekt

USTAWA

z dnia..... 2012 roku

o zmianie ustawy o systemie oświaty

Art. 1. W art. 54 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Rada rodziców może we własnym imieniu nabywać prawa, zaciągać zobowiązania oraz pozywać i być pozywana."

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wedle aktualnego stanu prawnego ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela dają rodzicom oraz reprezentującym ich radom rodziców możliwość realnego oddziaływania na działalność szkoły, w której uczą się ich dzieci i pośrednio - na polski system oświaty.

Do najważniejszych z tych uprawnień zalicza się: uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki oraz opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły (art. 54 ustawy o systemie oświaty). Poza tym rady rodziców mają możliwość m. in. występowania do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą z wnioskiem o dokonanie oceny pracy dyrektora szkoły i poszczególnych nauczycieli oraz mogą wyrażać własne opinie na temat dorobku zawodowego nauczyciela ubiegającego się o awans na wyższy stopień zawodowy (art. 6a i 9c ustawy Karta Nauczyciela).

Istotnym uprawnieniem rady rodziców jest także prawo do gromadzenia, pochodzących z dobrowolnych składek oraz z innych źródeł, funduszy przeznaczonych na wspieranie działalności statutowej szkoły (art. 54 ust 8 ustawy o systemie oświaty). Należy również podkreślić, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001 r., Nr 61 poz. 624, z późn. zm.) rada rodziców jest organem szkoły obok takich organów jak rada pedagogiczna, dyrektor szkoły i samorząd uczniowski.
Rady rodziców mogą zatem mieć znaczący udział w prawidłowym prowadzeniu procesu nauczania i możliwość ta jest coraz powszechniej wykorzystywana.

Tak skonstruowane regulacje prawne miały w intencji ustawodawcy zagwarantować radom rodziców pewną autonomię w stosunku do pozostałych organów szkoły i organu prowadzącego szkołę, zarówno w zakresie wyrażania stanowisk i opinii jak i w gospodarowaniu zgromadzonymi przez rodziców funduszami.

W tym drugim zakresie ujawniły się pewne niedostatki aktualnie obowiązujących regulacji prawnych. Praktyka działania rad rodziców wskazuje bowiem, że niezbędnym warunkiem zachowania autonomii jest posiadanie przez radę rodziców samodzielnego rachunku bankowego i możliwość zatrudniania na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy zlecenia, umowę o dzieło) lub na umowę o pracę własnych pracowników, co w świetle obowiązujących regulacji prawnych związane jest z koniecznością sprecyzowania ich statusu prawnego. To z kolei umożliwi radom rodziców uzyskanie, niezbędnych do ograniczonego funkcjonowania w obrocie, numeru identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numeru REGON. O ile kwestia NIP została w praktyce rozwiązana , o tyle sprawa przydzielania numeru REGON musi wynikać z regulacji rangi ustawowej określającej, iż rada rodziców jest organem nieposiadającym osobowości prawnej, ale mającym zdolność prawną w ustalonym zakresie. W świetle prawa dawałoby to radom rodziców uprawnienie do dokonywania szeregu czynności prawnych i tym samym umożliwiłoby prowadzenie znacznie bardziej aktywnej i efektywnej działalności na rzecz szkoły.

Proponowane, w przedstawianym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty rozwiązanie, jednoznacznie określające status prawny rady rodziców, zlikwiduje wymienione wyżej słabości dotychczasowego stanu prawnego i powinno przyczynić się do zwiększenia aktywności rodziców działających na rzecz szkoły i pośrednio dla własnych dzieci.